

Juridische aspecten en aanbevelingen bij cameragebruik

De in het staatsblad op 31.05.2007 gepubliceerde camerawet en haar uitvoeringsbesluiten zijn van toepassing op de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's met het oog op bewaking en toezicht van 3 soorten plaatsen. Bewaking en toezicht van niet besloten plaatsen, van voor het publiek toegankelijke besloten plaatsen en van niet voor het publiek toegankelijke plaatsen.

Een bewakingscamera is elk vast of mobiel observatiesysteem dat tot doel heeft misdrijven tegen personen of goederen of overlast (art. 135 nieuwe gemeentewet) te voorkomen, vast te stellen of op te sporen, of de orde te handhaven en dat hiervoor beelden verzamelt, verwerkt of bewaart.

Deze wet is echter niet van toepassing op de werkplaats met het oog op de veiligheid en de gezondheid, de bescherming van de goederen van de onderneming, de controle van het productie proces en de controle van de arbeid van de werknemer. Hier gelden de regels bepaald in CAO 68.

Andere camera's vallen onder toepassing van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. Dit geldt trouwens ook voor bewakingscamera's over de bepalingen die (nog) niet door de camerawet worden geregeld.

Deze wet is ook niet van toepassing op camera's waarvan het gebruik geregeld wordt door een bijzondere wetgeving, zoals de politie op het wegverkeer, de wet op de bijzondere opsporingsmethoden, de wet betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden, de detectivewet, de wet op het politieambt, ...

Een combinatie van meerdere wetgevingen en regels is uiteraard ook mogelijk als de camera's gelijktijdig onder meerdere wetgevingen vallen.

Het wettelijke landschap.

Camera's kunnen ingezet worden voor vele doeleinden. Bij elk doeleinde gelden de principes van de Privacywet. Dit is de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Deze wet is zeer complex en stoelt op algemene beginselen. De principes zijn soms moeilijk te interpreteren in het licht van concrete situaties. Deze wet bevat weinig concrete en meetbare normen. De toepassing van deze wet is niet evident bij camera's. Deze wet is immers niet geschreven vanuit de specifieke problematiek van cameratoezicht en sommige bepalingen zijn dan ook moeilijk toepasbaar.

Voor bepaalde toepassingen is een meer specifieke wet nodig die echter geen afbreuk mag doen aan de privacywet die voortvloeit uit het artikel 8 van het Europees Regels inzake de bescherming van de rechten van de mens. Een meer specifieke camerawet moet rechtszekerheid bieden met transparante en duidelijke maar eenvoudige regels. Wat bewakingscamera's betreft moet een specifieke wet ook ruimte laten aan de gebruikers om zelf te beslissen en een afweging te maken tussen het recht op privacy en het recht op veiligheid.

Immers beveiligingscamera's moeten de veiligheid verhogen, moeten ontrabend werken om criminaliteit te voorkomen. Bewakingscamera's moeten helpen om daders te identificeren en moeten toelaten aan de politie om sneller en juist risico's in te schatten. Deze camera's dienen voor dit alles gebruikt als instrument dat een hulpmiddel moet zijn en geen middel op zich. Camera's moeten de performantie van de politie verhogen.

Camera's met bewakingsdoeleinde mogen niet langer beschouwd worden als de ultieme remedie. De wet moet toelaten dat beeldmateriaal ook als rechtmatig bekomen bewijsmateriaal kan worden beschouwd.

Het is evident dat bepaalde situaties heel specifiek zijn. Dit is ondermeer het geval voor de camera's op de werkvloer, camera's in voetbalstadions en dergelijke meer. Deze specifieke situaties worden dan ook geregeld door specifieke rechtsregels.

Een overzicht van de wetgevingen en rechtsregels:

Het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden bepaalt bij artikel 8 dat eenieder recht heeft op eerbiediging van zijn privé-leven, zijn gezinsleven, zijn huis en zijn briefwisseling. Hierop is enkel uitzondering toegelaten vanuit het openbaar gezag op voorwaarde dat dit bij wet is voorzien en in een democratische samenleving nodig is in het belang van de veiligheid van het land, de openbare veiligheid, het economisch belang, de bescherming van de openbare orde, het voorkomen van strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of goede zeden of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

Het handvest van de grondrechten van de Europese Unie vermeldt in artikel 8 dat eenieder recht heeft op bescherming van de hem betreffende persoonsgegevens. Deze gegevens moeten eerlijk verwerkt worden, voor bepaalde doeleinden en met toestemming van de betrokkene of op basis van een andere gerechtvaardigde grondslag waarin de wet voorziet. Eenieder heeft recht op toegang tot de over hem verzamelde gegevens en op correctie daarvan. Een onafhankelijke autoriteit moet toezien op de naleving van deze regels.

De **Belgische Grondwet**: "Ieder heeft recht op eerbiediging van zijn privé-leven en zijn gezinsleven behoudens in de gevallen door de wet bepaald".

De Wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens is een gevolg van het artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens gewijzigd bij Wet van 11 december 1998 waarbij de Europese richtlijn van 24 oktober 1995 wordt aangenomen inzake het verwerken van persoonsgegevens.

CAO nr. 68 van 16 juni 1998 handelt over dezelfde rechten en plichten maar situeren zich volledig binnen de relatie werkgever – werknemer – werkvloer – werkomstandigheden.

Wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's.

De Wet van 30 juni 1994 (B.S. 24.01.1995) tot wijziging van het Strafwetboek, boek II, titel IV, hoofdstuk Vbis, art. 259 bis en titel V, hoofdstuk VII bis, art. 314 bis betreffende het afluisteren met behulp van een toestel.

De Wet van 19 juli 1991 tot regeling van het beroep van privé-detective vermeldt specifieke regels voor de privé-detective.

Het koninklijk besluit van 12 september 1999 betreffende de installatie en de werking van bewakingscamera's in de voetbalstadions ter uitvoering van de Wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden.

De Wet betreffende de politie van het wegverkeer

De Wet van 6 januari 2003 betreffende de bijzondere opsporingsmethodes en enige andere onderzoeksmethodes.

De wet op het politieambt van 5 augustus 1992

Artikel 1382 van het burgerlijk wetboek bepaalt dat als er een fout of nalatigheid m.b.t. persoonsgegevens gebeurt waardoor iemand schade heeft opgelopen, dan kan de schadelijder schadevergoeding claimen.

Aanbeveling betreffende de installatie en gebruik van bewakingscamera's in opsluitingsplaatsen (cellen en arrestantenlokalen) en andere plaatsen van het commissariaat. De Commissie tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer geeft in deze aanbeveling nummer 06/2011 van 6 juli 2011 verduidelijking omtrent camera's gebruikt voor bewaking in cellencomplexen en fouilleerruimtes.

Artikel 10 van de Belgische auteurs(rechten)wet en artikel 20 van de Nederlandse auteurs(rechten)wet voorzien in een recht op afbeelding en er kan schadevergoeding gevraagd worden voor het gebruiken van iemands afbeelding zonder diens toestemming. Het nemen van beelden op een openbare plaats, zonder verzet van de betrokken is op zichzelf niet strafbaar. Het gebruik van die beelden is dat wel en geeft aanleiding tot claimen van schadevergoeding.

Camerabeuizingen die buiten gemonteerd worden op een gevel of op een paal kunnen onder toepassing vallen van de **bouwreglementering**.

Reglementeringen en voorschriften van Onroerend Erfgoed (Vlaamse Gemeenschap – vroeger Monumenten en landschappen)

Wet van 10 april 1990 – portiers aan de toegang van vaste dansgelegenheden

Standaardbestek 250 voor de wegsignalisatie

DE CAMERAWET

Deze wet moet de bestaande rechtsonzekerheid over bewakingscamera's wegwerken. De Wet voorziet enkele eenvoudige regels voor wie bewakingscamera's wil gebruiken.

Een bewakingscamera is elk vast of mobiel observatiesysteem dat tot doel heeft misdrijven tegen personen of goederen of overlast (art. 135 nieuwe gemeentewet) te voorkomen, vast te stellen of op te sporen, of de orde te handhaven en dat hiervoor beelden verzamelt, verwerkt of bewaart.

Met deze wet wordt niet geopteerd voor het recht op privacy ten koste van meer veiligheid of omgekeerd. Zowel de veiligheid als de privacy zijn belangrijk en worden hiermee verhoogd.

Bij het gebruik van bewakingscamera's zijn er drie soorten plaatsen gereguleerd, namelijk niet besloten plaatsen, voor het publiek toegankelijke besloten plaatsen en niet voor het publiek toegankelijke plaatsen. In sommige gevallen zal een camerasysteem gebruikt worden voor een combinatie van types van ruimtes. Dan moet uiteraard het meest beschermende regime worden toegepast.

Ieder camerasysteem moet gekend zijn bij de Privacycommissie én bij de korpschef van de lokale politie. Via de website www.privacycommission.be kan aangifte gedaan worden onder de rubriek 'thematische aangifte'. Er zijn twee thematische aangifteformulieren, een voor niet besloten plaatsen en een voor besloten plaatsen. Dat laatste kan opgedeeld worden in plaatsen voor het publiek toegankelijke en niet voor het publiek toegankelijk. De inhoud van de aangifteformulieren wordt bepaald door het KB van 2 juli 2008 betreffende de aangiften van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's. De aangifte van de Commissie telt tegelijk voor kennisgeving aan de Korpschef van de lokale politie.

Voor camera's op de niet besloten plaatsen is positief advies nodig van de Gemeenteraad. Volgens de wetgever waakt de democratie met die goedkeuring over het cameratoezicht.

Een speciaal pictogram wordt gebruikt om iedereen die een door een camera bewaakte zone betreedt te informeren.

De beelden van de bewakingscamera's mogen maximum 30 dagen worden bijgehouden, tenzij ze gebruikt worden als bewijs of tot identificatie van daders van misdrijven of overlast.

Toepassingsgebied

Deze wet en haar uitvoeringsbesluiten zijn van toepassing op de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's met het oog op bewaking en toezicht van 3 soorten plaatsen. Bewaking en toezicht van niet besloten plaatsen, van voor het publiek toegankelijke besloten plaatsen en van niet voor het publiek toegankelijke plaatsen.

Een bewakingscamera is elk vast of mobiel observatiesysteem dat tot doel heeft misdrijven tegen **personen of goederen of overlast** (art. 135 nieuwe gemeentewet) te voorkomen, vast te stellen of op te sporen, of de orde te handhaven en dat hiervoor beelden **verzamelt, verwerkt of bewaart**.

Deze wet is niet van toepassing op de werkplaats met het oog op de veiligheid en de gezondheid, de bescherming van de goederen van de onderneming, de controle van het productie proces en de controle van de arbeid van de werknemer. Hier gelden in de private werkgelegenheid de regels bepaalt in CAO 68 .

Deze wet is ook niet van toepassing op camera's waarvan het gebruik geregeld wordt door een bijzondere wetgeving, zoals de politie op het wegverkeer, de wet op de bijzondere opsporingsmethoden, de wet betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden, de detectivewet, camera's in politiecellen, ...

Andere camera's vallen onder toepassing van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Dit geldt trouwens ook voor bewakingscamera's over de bepalingen die niet door de camerawet worden geregeld, o.a.:

- ❖ Er moet een evenwicht bestaan tussen het belang van de verantwoordelijke voor de verwerking (doel) en het recht op de bescherming van het privé-leven van de gefilmde persoon. Voorbeeld: is het wel nodig een camera te hangen in de wachtkamer van een arts?
- ❖ De verwerking van de beelden moeten passen en noodzakelijk zijn d.w.z.: zijn er geen andere maatregelen mogelijk die minder ingrijpen in het privé-leven van de gefilmde persoon.
- ❖ Er mogen geen overbodige beelden worden verwerkt. De beelden moeten toereikend zijn, terzake dienend en niet overmatig in overeenstemming met met de doelstellingen waarvoor de beelden worden verkregen. Een discotheekuitbater mag geen beelden verwerken van op de straat want de meerderheid van de weggebruikers zijn zelfs geen discotheekbezoekers, laat staan amokmakers of dergelijke meer.

De algemene regels

Heimelijk gebruik maken van camera's is niet toegelaten. Hieronder dient verstaan te worden: elk gebruik van een camera zonder voorafgaandelijk toestemming van de gefilmde persoon tenzij een plaats betreden wordt waar een speciaal pictogram aangeeft dat er camerabewaking plaatsvindt volgens deze wetgeving. Het betreden van een plaats waar een specifiek pictogram hangt wordt aanzien als het (impliciet) geven van de vereiste toestemming voor het verwerken van persoonsgegevens. Verborgen opgestelde camera's zijn dus niet verboden.

In en rond **intimiteitgevoelige plaatsen** zoals bijvoorbeeld toiletten en pashokjes mag men nooit filmen. Bewakingscamera's mogen immers geen beelden opleveren die de intimiteit van een persoon schenden.

Hetzelfde geldt voor beelden die **gericht zijn op het inwinnen van informatie** over de filosofische, religieuze, politieke of syndicale gezindheid, over etnische of sociale herkomst, alsook over het seksuele leven of de gezondheidstoestand van een persoon.

Alle gefilmde personen krijgen met een gemotiveerd verzoek **recht op toegang** tot de beelden. Bij een weigering of doorverwijzing kan de privacycommissie bemiddelen of inzage nemen. Lukt dit niet, zal uiteindelijk de rechter beslissen. De camerawet verwijst hieromtrent naar het artikel 12 van de Wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. Bij het toestaan van inzagerecht moet de verantwoordelijke voor de verwerking er wel over waken dat de privacy van andere personen op de beelden niet wordt geschaad.

De **verantwoordelijke voor de verwerking** is de natuurlijke persoon of de rechtspersoon, de feitelijke vereniging of het openbaar bestuur die alleen of samen met anderen het doel en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens bepaalt. Het is deze verantwoordelijke die moet aangifte doen van de verwerking. Het is ook de verantwoordelijke als de wet wordt overtreden en is de

contactpersoon voor de overheid. De verantwoordelijke voor de verwerking is de persoon die beslist om bewakingscamera's te plaatsen en die de doeleinden en middelen voor de verwerking van persoonsgegevens bepaalt. Het is de verantwoordelijke voor de verwerking die erop zal moeten toezien dat alle wettelijke en reglementaire voorschriften worden nageleefd en hij is hier verantwoordelijk voor.

Voor de huidige camera's komt er overgangperiode van drie jaar. Alle bewakingscamera's geplaatst voor 11 juni 2007 moesten aan de bepalingen van deze wet voldoen uiterlijk sinds 10 juni 2010.

Voorwaarden waaronder de plaatsing en het gebruik van camera's zijn toegestaan op drie specifieke soorten 'plaatsen' waarvoor telkens andere regels gelden. Het is de doelstelling voor het verwerven van de beelden die bepalend is.

1) Niet-besloten plaatsen

Een niet besloten plaats is elke plaats die niet door een rechtmatige aangebrachte visuele omsluiting is afgebakend of een aanduiding waardoor de besloten en niet besloten plaatsen van elkaar kunnen worden onderscheiden en die vrij toegankelijk is voor het publiek.

Een omsluiting is minstens een visuele afbakening. Dit kan een omheining, boordstenen, lijnmarkering en dergelijke meer zijn maar ook een bordje met de tekst 'privaat terrein' of 'voorbehouden voor klanten', enz.

Een omsluiting kan ook tijdelijk zijn, bijvoorbeeld naar aanleiding van evenementen.

Een niet besloten plaats is dus een ruimte die niet visueel kan worden onderscheiden van de rest van de openbare ruimte. Bijvoorbeeld: de openbare weg, een park, een gemeenteplein, een openbare parkeerplaats, ... Meestal zal het gaan over publieke ruimte beheerd door de overheid of in concessie gegeven door de overheid en vrij voor het publiek toegankelijk zijn.

Een parking van een supermarkt waar ook andere personen dan klanten komen parkeren is daarom niet noodzakelijk een niet-besloten plaats.

Vooraleer de verantwoordelijke voor de verwerking van de beelden beslist om één of meer bewakingscamera's te plaatsen moet deze een **positief advies** verkrijgen van de gemeenteraad van de betrokken gemeente. De Gemeenteraad moet vooraf advies vragen aan de korpschef van de betrokken politiezone.

Het is evenwel niet de bedoeling van de wetgever om particulieren of privé-personen de mogelijkheid te geven het openbaar domein te bewaken. De verantwoordelijke voor de verwerking zal dus meestal een openbare overheid zijn.

Uit het advies van de korpschef moet blijken dat een veiligheidsanalyse en een doelmatigheidsanalyse werden uitgevoerd en dat de plaatsing beantwoordt aan de beginselen van de Wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. (Het legaliteitsbeginsel, het proportionaliteitsbeginsel – subsidiariteit en onontbeerlijkheid-, de informatievereiste, de toestemmingsvereiste en het finaliteitsbeginsel)

Uiterlijk de dag voor het in gebruik nemen van de bewakingscamera('s) moet de verantwoordelijke voor de verwerking de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer op de hoogte brengen van zijn beslissing tot het plaatsen van één of meerdere bewakingscamera's.

Dit moet gebeuren via een thematisch aangifteformulier op elektronische wijze via het E-loket van de Privacycommissie.

Wanneer een camerabewakingssysteem tegelijk betrekking heeft op een of meerdere niet-besloten plaatsen en een of meerdere besloten plaatsen, terwijl de verwerking van de gegevens gebeurt door middel van eenzelfde operationeel systeem, gebeurt de aangifte via een aangifte voor een niet besloten plaats.

De verantwoordelijke voor de verwerking plaatst bij de toegang tot de niet-besloten plaats een pictogram dat aangeeft dat er camerabewaking plaatsvindt. Het model en de vermeldingen van en op het pictogram worden bepaald bij koninklijk besluit.

De verantwoordelijke voor de verwerking moet er op toezien dat de bewakingscamera('s) niet specifiek gericht worden op een plaats waarvoor hijzelf niet de gegevens verwerkt. Dit kan wel als hij daarvoor expliciet de toestemming heeft van de verantwoordelijke voor de verwerking van de andere betrokken plaats.

Het bekijken van realtime beelden is uitsluitend toegestaan onder toezicht van de bevoegde overheid. Dit omdat de politiediensten onmiddellijk kunnen ingrijpen bij misdrijven, overlast of ordeverstoring en in hun optreden optimaal kunnen worden gestuurd. Een koninklijk besluit moet de voorwaarden bepalen waaronder personen die naast de politie bevoegd zijn om onder toezicht van de politie de beelden te bekijken.

Het opnemen van beelden is niet verplicht, het is toegestaan onder voorwaarden. Het opnemen van beelden is namelijk enkel toegestaan om:

- ❖ bewijzen te verzamelen van feiten die een misdrijf opleveren of schade veroorzaken
- ❖ daders van misdrijven of overlast te vinden, ordeverstoorers, getuigen en slachtoffer op te sporen en te identificeren.

In dit geval mogen de beelden bewaard worden. Indien ze geen bijdrage leveren tot de bewijsvorming, voor een termijn van hoogstens 30 dagen. Indien ze wel een bijdrage kunnen leveren tot bewijsvorming mogen de beelden langer bewaard worden.

2) besloten plaatsen (voor het publiek toegankelijk en niet voor het publiek toegankelijk)

Een besloten **voor het publiek toegankelijk plaats** is elk besloten gebouw of elke besloten plaats bestemd voor het gebruik door het publiek waar diensten aan het publiek kunnen worden verstrekt.

De voornaamste toegangsruimten worden geacht hetzelfde statuut te hebben.

Dit zijn plaatsen die zowel door de overheid als door een private persoon kunnen worden beheerd.

Dit zijn bijvoorbeeld handelszaken, lokettenhal van banken, bioscopen, stations, restaurants, hotels, sportzalen, kerken, campings, shopping centra, cafés, enzovoort.

Een besloten **niet voor het publiek toegankelijke plaats** is elk besloten gebouw of elke besloten plaats die uitsluitend bestemd is voor het gebruik door de gewoonlijke gebruikers.

De voornaamste toegangsruimten worden geacht hetzelfde statuut te hebben.

Deze categorie omvat niet enkel privé-woningen, maar ook kantoorgebouwen, scholen en fabrieken waar enkel werknemers komen. Ook appartementsgebouwen met gemeenschappelijke ruimtes vallen hieronder.

Meldingsplicht:

De verantwoordelijke voor de verwerking van de beelden neemt de beslissing tot het plaatsen van één of meer bewakingscamera's en deelt deze beslissing mee aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De mededeling moet gebeuren uiterlijk de dag voor het in gebruik nemen van de bewakingscamera('s).

Dit zal moeten gebeuren via een thematisch aangifteformulier op elektronische wijze via het E-loket van de Privacycommissie. De privacycommissie waakt erover dat deze meldingsplicht gedaan wordt aan de korpschef van de bevoegde politiezone.

Wanneer een camerabewakingssysteem tegelijk betrekking heeft op een of meerdere besloten plaatsen voor het publiek toegankelijk en/of een of meerdere besloten plaatsen niet voor het publiek toegankelijk, terwijl de verwerking van de gegevens gebeurt door middel van eenzelfde operationeel systeem, gebeurt de aangifte via een aangifte voor een besloten plaats voor het publiek toegankelijk.

Voorbeelden hiervan kunnen zijn: bij een notaris, een advocaat, een dokter, een verzekeringsmakelaar, enz.

De aangifte wordt gedaan per plaats waarop het operationeel systeem betrekking heeft. Indien het camerabewakingssysteem betrekking heeft op een site die zich uitstrekt over een gebied de besloten plaatsen betreft die onderbroken zijn door een niet besloten plaats, dient voor iedere besloten plaats een afzonderlijke aangifte te worden gedaan, zelfs indien de verwerking geschiedt door middel van eenzelfde operationeel systeem.

De mededeling van de beslissing moet niet gebeuren als de bewakingscamera voor een niet voor het publiek toegankelijke plaats door een natuurlijk persoon wordt aangewend voor persoonlijk of huishoudelijk gebruik.

Een natuurlijk persoon die in zijn privé-woning, naast de eigen persoonlijke huishoudelijke plaatsen, ook een bureau heeft om mensen te ontvangen, die met camera's bewaakt wordt, moet dat dus wel aangegeven.

De verantwoordelijke voor de verwerking plaatst bij de toegang tot de voor het publiek toegankelijke besloten plaats of tot de voor het publiek niet toegankelijke besloten plaats een pictogram dat aangeeft dat er camerabewaking plaatsvindt. Het model en de vermeldingen van en op het pictogram worden bepaald bij koninklijk besluit.

De verantwoordelijke voor de verwerking moet er op toezien dat de bewakingscamera('s) **niet specifiek** gericht worden op een plaats waarvoor hijzelf niet de gegevens verwerkt.

Een plaats die toevallig of onvermijdelijk in beeld komt betekent daarom nog niet dat de camera specifiek op die plaats wordt gericht.

In geval van bewaking van een privé-ingang tegenover een niet besloten plaats of tegenover een voor het publiek toegankelijke besloten plaats worden de bewakingscamera('s) zo gericht dat opnames op die plaats tot het strikte minimum worden beperkt.

Het bekijken van realtime beelden is uitsluitend toegestaan om onmiddellijk te kunnen ingrijpen bij misdrijven, schade of ordeverstoring. Indien de personen **continu achter de schermen blijven om beelden te bekijken** betreft het een bewakingsactiviteit. Dergelijke activiteit valt onder toepassing van de wet op de private en de bijzondere veiligheid.

Het opnemen van beelden is niet verplicht, het is toegestaan voor een termijn van hoogstens een maand, onder voorwaarden.

Het opnemen van beelden is namelijk enkel toegestaan om:

- ❖ bewijzen te verzamelen van feiten die een misdrijf opleveren of schade veroorzaken
- ❖ daders van misdrijven of overlast te vinden, ordeverstooters, getuigen en slachtoffer op te sporen en te identificeren.

In dit geval mogen de beelden bewaard worden. Indien ze geen bijdrage leveren tot de bewijsvorming, voor een termijn van hoogstens 30 dagen. Indien ze wel een bijdrage kunnen leveren tot bewijsvorming mogen de beelden langer bewaard worden.

De personen die toegang hebben tot de beelden

Het is enkel de verantwoordelijke voor de verwerking of de persoon die onder zijn gezag handelt die toegang heeft tot de beelden van voor het publiek toegankelijke besloten plaatsen of niet voor het publiek toegankelijke besloten plaatsen.

Zij moeten alle nodige voorzorgsmaatregelen nemen om de toegang tot de beelden te beveiligen tegen toegang door onbevoegden. Beelden zomaar versturen via Wi-Fi kan dus eigenlijk niet

Zij hebben een discretieplicht betreffende de persoonsgegevens die de beelden opleveren.

Zij kunnen de beelden wel overdragen aan de politiediensten of de gerechtelijke overheden als zij feiten vaststellen die een misdrijf kunnen vormen en de beelden kunnen bijdragen tot het bewijzen van die feiten en het identificeren van de daders.

Zij moeten de beelden overdragen aan de politiediensten die hierom verzoeken in het kader van hun bestuurlijke of gerechtelijke opdrachten en de beelden het vastgestelde misdrijf betreffen. Als het om een private plaats betreft, kan de verantwoordelijke voor de verwerking of de persoon die onder zijn gezag handelt echter eisen dat er een gerechtelijk mandaat in het kader van een opsporingsonderzoek of een gerechtelijk onderzoek wordt voorgelegd.

Specifieke situatie/regeling bij festivals/bepaalde evenementen

Als bewakingscamera's worden geplaatst en gebruikt tijdens een festival is de verantwoordelijke voor de verwerking bijvoorbeeld:

- de eigenaar van de plaats waar het festival wordt georganiseerd
- de eigenaar van de plaats en de organisator van het festival
- de organisator van het festival en de politiediensten
-

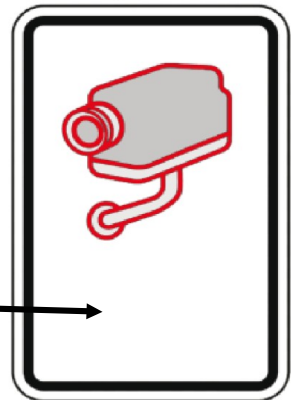
De wet laat meerdere mogelijkheden toe zoals: een natuurlijke persoon, een feitelijke vereniging, een openbaar bestuur,... Dit maakt dat meerdere betrokken personen samen verantwoordelijke voor de verwerking kunnen zijn. Deze manier van werken kan voor een festival voor een betere samenwerking mogelijk maken tussen de organisator en de politiediensten.

Afhankelijk van de plaatsgesteldheid (openbare weg – niet openbare weg – tijdelijk gewijzigd inrichting van de openbare weg – enz.) kunnen de bewakingscamera's tijdens een festival geplaatst zijn op een niet besloten plaats en/of op een besloten plaats en moeten de geldende regels gevolgd worden.

Model en kleuren van het pictogram voor bewakingscamera's

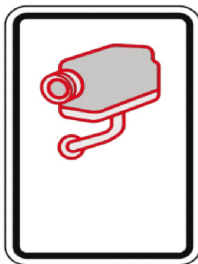
Koninklijk besluit van 10.02.2008 in het Belgisch Staatsblad verschenen op 21.02.2008

Hier, of op een aanhangende drager, worden op zichtbare en leesbare wijze, de volgende vermeldingen aangebracht:

- ❖ « Camerabewaking - Wet van 21 maart 2007 »;
- ❖ de naam van de natuurlijke persoon of de rechtspersoon die verantwoordelijk is voor de verwerking, en in voorkomend geval van zijn/haar vertegenwoordiger, bij wie de betrokken personen de rechten bedoeld in de artikelen 10 en 12 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, kunnen uitoefenen
- ❖ het postadres en, in voorkomend geval, het e-mailadres waarop de verantwoordelijke voor de verwerking of zijn vertegenwoordiger bereikt kan worden.
- ❖ Als deze vermeldingen in verschillende talen opgesteld worden, kunnen ze op verschillende eentalige pictogrammen of aanliggende dragers worden aangebracht.
- ❖ De afmetingen en de gebruikte materialen verschillen naargelang de plaats waar de pictogrammen worden aangebracht aan de toegang.

Afmetingen en materialen van het pictogram voor bewakingscamera's

Pictogram, met bij K.B. bepaald model en met kleuren, te plaatsen bij de toegang van de volgens plaatsen:

(behalve als, in een niet besloten plaats, de toegangen niet van elkaar kunnen onderscheiden worden, duidt de verantwoordelijke voor de verwerking de plaatsen aan waar de pictogrammen zullen aangebracht worden, zodat een zekere toegankelijkheid gegarandeerd wordt)

**Niet besloten plaatsen en
Besloten publiek toegankelijke plaatsen, met de toegang NIET afgebakend door een onroerend
bouwwerk:**

- ❖ 0,60 m x 0,40 m
- ❖ model en kleuren zoals opgenomen in het koninklijk besluit
- ❖ uit één enkele aluminium plaat van minstens 1,5 mm dikte

Besloten publiek toegankelijke plaatsen waarvan de toegang afgebakend is door een onroerend bouwwerk:

De verantwoordelijke voor de verwerking moet erover waken dat het gekozen model van pictogram met zekerheid de informatie zichtbaar weergeeft, gelet onder meer op de breedte en de vorm van de toegang en eventueel het aantal aangebrachte exemplaren.

Keuzemogelijkheden:

- Dezelfde voorwaarden als voor plaatsen met de toegang niet afgebakend door een onroerend bouwwerk

- Ofwel:

- ❖ 0,297 m x 0,21 m of 0,15 m x 0,10 m
- ❖ model en kleuren zoals opgenomen in het koninklijk besluit
- ❖ uit één enkele aluminium plaat van minstens 1,5 mm dikte of een geplastificeerde sticker

(de pictogrammen die als afmetingen 0,30 x 0,20 m hebben en die waren aangebracht voor 5 oktober 2009 of voor die datum waren aangemaakt, kunnen worden behouden)

Besloten plaatsen niet voor het publiek toegankelijk:

De verantwoordelijke voor de verwerking moet erover waken dat het gekozen model van pictogram met zekerheid de informatie zichtbaar weergeeft, gelet onder meer op de breedte en de vorm van de toegang en eventueel het aantal aangebrachte exemplaren.

Keuzemogelijkheden:

- Dezelfde voorwaarden als voor de plaatsen met de toegang wel of niet afgebakend door een onroerend bouwwerk

- Ofwel

- ❖ 0,15 m x 0,10 m
- ❖ model en kleuren zoals opgenomen in het koninklijk besluit
- ❖ uit één enkele aluminium plaat van minstens 1,5 mm dikte of een geplastificeerde sticker

Straffen bij inbreuken op de camerawet

Wie de voorgaande regels overtreedt riskeert boetes van 25 tot 1.000 euro te verhogen met de opdecimen.

Inbreuken betreffende de verantwoordelijke voor de verwerking of de persoon die onder zijn gezag handelt, alsook inbreuken m.b.t. verboden beelden, alsook hij die beelden verkrijgt en redelijkerwijs kan vermoeden dat de beelden in eerdere omstandigheden zijn verkregen worden gestraft met een geldboete van 250,00 tot 1000,00 euro

(verboden beelden: In en rond intimiteitgevoelige plaatsen, beelden die gericht zijn op het inwinnen van informatie over de filosofische, religieuze, politieke of syndicale gezindheid, over etnische of sociale herkomst, alsook over het seksuele leven of de gezondheidstoestand van een persoon)

Andere inbreuken of hij die beelden verkrijgt en redelijkerwijs kan vermoeden dat de beelden in deze omstandigheden zijn verkregen worden gestraft met een geldboete van 25,00 tot 100,00 euro

Praktijk:

Public view camera's aan de ingang?

Mogen niet in het bewakingscamerasysteem. Indien personen herkenbaar in beeld = privacywet.
Dus: ofwel personen niet identificeerbaar en herkenbaar (wazig – op afstand – menigte – ...) ofwel aankondiging privacywet.

Bewakingscamera's in sauna's?

Bewakingscamera' mogen de intimiteit niet schaden dus: indien er buiten het camerabeeld een afzonderlijke ruimte is voor het omkleeden of waar naakt wordt rondgelopen, is er geen probleem

Demo-camera's in een toonzaal, camera's gebruikt bij therapeutische behandelingen

De camera's hebben hier een ander doelstelling dan deze bepaalt in de camerawet. Indien er personen in beeld komen moet de wet op de verwerking van persoonsgegevens gevolgd worden

Camera's in arrestantenkamer/Saldus verhoorlokalen van de politiediensten

Ook dit zijn camera's die onder de Wet op de verwerking van persoonsgegevens vallen. De Privacy commissie heeft hiervoor een specifiek advies geformuleerd met enkel bepalingen o.a. Met betrekking tot de duur van bewaartermijn die in dit geval 2 maanden kan bedragen.

Camera in een koeienstal om het gedrag van de dieren te observeren.

Doelstelling is geen bewakingscamera! Geen personen in beeld? Personeel in beeld? Toeristenhoeve met bezoekers in beeld?

Wet bewakings- en toezichtcamera's van 11 juni 2007: Overzicht : De verplichtingen voor alle soorten plaatsen

Verplichting	Niet besloten plaatsen: Marktplaatsen, winkelstraten, openbare parkeerterreinen, parken, provinciaal domein	Voor het publiek toegankelijke besloten plaatsen: Shoppingcentra, stations, metrostations, lokettenhal, supermarkten, winkels	Niet voor het publiek toegankelijke besloten plaatsen: Terreinen en gebouwen van ondernemingen, scholen, appartementsgebouwen en privé-persoon
Beslissing door	Verantwoordelijke verwerking		
Advies	Gemeenteraad en Korpschef	geen	
Melding	Elektronisch bij de Privacy Commissie www.privacycommission.be Uiterlijk dag voor ingebruikname bewakingscamera.		uitgezonderd geplaatst door een natuurlijk persoon en gebruikt voor huishoudelijke/persoonlijke doeleinden
Verwittiging	Pictogram (model KB)		
Verbod	Heimelijke beelden (= geen pictogram en geen melding Privacy commissie)		
Beelden	Camera niet specifiek gericht op plaatsen waarvan men niet de verantwoordelijke is.		
	Uitgezonderd OK betrokken verantwoordelijk	Uitgezonderd strikt noodzakelijk bij privé-ingang	
Real time bekijken	Door politie + personen in KB: voor tussenkomst bij misdrijven, overlast, ordeverstoring.	Door verantwoordelijke voor de verwerking of persoon onder zijn gezag. Voor opsporing en vaststelling van misdrijven, overlast, ordeverstoring om onmiddellijk te kunnen ingrijpen.	
Opgenomen beelden bekijken	Voor bewijs misdrijf, overlast en voor opsporing & identificatie daders, ordeverstoorders, getuigen, slachtoffers.	Door verantwoordelijke voor de verwerking of persoon onder zijn gezag. Voor bewijs misdrijf, overlast en voor opsporing & identificatie daders, ordeverstoorders, getuigen, slachtoffers.	
Opslagduur	Max 30 dagen Zolang als nodig, indien gebruikt als bijdrage bewijs gepleegd misdrijf, overlast of identiteit dader, orde verstoorder, getuige, slachtoffer.		
Andere verplichtingen	Voorzorgsmaatregelen toegang onbevoegden Discretieplicht. Bij misdrijf: kan wel spontaan overmaken aan politie en gerecht; moet op hun verzoek. Geen "privacy" beelden: intimiteit, filosofisch, religieus, politiek, syndicaal, etnisch, sociaal, seksueel, gezondheid. Gefilmden: toegang via verantwoordelijke verwerking.		Uitgezonderd bij strikte privé-beelden: in kader van gerechtelijk onderzoek kan verantwoordelijke eisen dat er een gerechtelijk mandaat voorgelegd wordt

Wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens

De zogeheten wet op de privacy is niet alleen van toepassing op de traditionele gegevensbestanden¹ met gegevens van personen maar is ook van toepassing bij camera-installaties. Beeldmateriaal dat betrekking heeft op personen die geïdentificeerd zijn of kunnen worden is op zich al een verwerking² van persoonsgegevens. Deze wetgeving is trouwens ook van toepassing voor andere vormen van persoonsgegevens zoals biometrische persoonsgegevens

Een éénmalige geautomatiseerde verwerking valt eveneens onder toepassing van die wet, zelfs indien deze verwerking zeer kortstondig is. De commissie spreekt over het gebruik van camera's, al of niet met opnames.

Uitzonderingen zijn die beelden waarbij identificatie buitensporige inspanningen of kosten vergen en opnames die geen betrekking hebben op een of meerdere identificeerbare personen. De commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer heeft binnen dit kader uit eigen beweging een advies geformuleerd betreffende het gebruik van videotoezicht³ voor het bestaan van de camerawet die het gebruik van bewakingscamera's regelt.

Met andere woorden:

Verwerking van beelden heeft betrekking tot elk opnamesysteem van camera's, analoog of numeriek, al dan niet onderbroken, met of zonder bewaring van deze opnames, op welke drager ook.

Er moeten enkele voorwaarden en verplichtingen nageleefd worden door de beheerder van videobewaking. Er is in ieder geval de verplichting ervoor te zorgen dat derden geen toegang krijgen tot de informatie. Maar er is meer, zoals:

Openbaarheid door de aangifteplicht en de informatieplicht
alsook

Het gebruik van de camera als ultieme remedie door naleving van de wettelijkheid en de naleving van het finaliteitbeginsel.

De aangifteplicht

Het maken van video-opnames van personen (visuele beelden die betrekking hebben op natuurlijke individuen) wordt beschouwd als een geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens. Daarom moet deze verwerking van persoonsgegevens het voorwerp uitmaken van een voorafgaandelijke aangifte bij de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer⁴ die deze aangifte zal registreren in een openbaar register van de geautomatiseerde verwerkingen.

¹ Een bestand is een gestructureerd geheel van persoonsgegevens die volgens bepaalde criteria toegankelijk zijn, ongeacht of dit geheel gecentraliseerd dan wel gedecentraliseerd is verspreid, op een functioneel of geografische bepaalde wijze.

² Verwerking is elke bewerking of elk geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd met behulp van geautomatiseerde procedés zoals: het verzamelen, het vastleggen, het ordenen, het bewaren, het bijwerken, het wijzigen, het opvragen, het raadplegen, het gebruiken, het verstrekken door middel van doorzending, het verspreiden of op enigerlei ander wijze ter beschikking stellen, het samenbrengen, het met elkaar in verband brengen evenals het afschermen, het uitwissen of het vernietigen van persoonsgegevens.

³ Advies nr. 34 uit eigen beweging betreffende de verwerking van beelden, in het bijzonder verricht door middel van systemen van videotoezicht (13 december 1999).

⁴ aangifte moet gebeuren bij de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer op het postadres: Ministerie van Justitie, Waterloostraat 115B, 1000 Brussel. Tel. 02/542 72 00, fax 02/542 72 12
www.privacy.fgov.be Adres kantoren: Hallepoortlaan 5-8 te 1060 Brussel.

Er is slechts vrijstelling van aangifte mogelijk voor opnames van bezoekers in het kader van een toegangscontrole.

De informatieplicht

Iedere persoon moet gewaarschuwd worden van het eerste registreren van zijn gegevens in een bestand, van het doel van het bijhouden van die gegevens, wie deze gegevens bijhoudt alsook van het recht op inzage en verbetering. Dit geldt dus ook voor personen die het onderwerp uitmaken van video-opnames. De wet regelt niet hoe de informatie moet gebeuren. Er kan wel worden afgeleid dat het gaat over een duidelijke informatievorm zoals een informatiebord waarop de betrokkene uiterlijk op het moment dat hij wordt gefilmd, geïnformeerd wordt. In dit geval betreft het bijvoorbeeld een leesbaar bericht, in de nabijheid van de camera('s). Dit bericht vermeldt dat er gegevens worden verwerkt met de naam van de verantwoordelijke⁵ voor de verwerking of diens vertegenwoordiger bevat, het (gerechtvaardigde) doeleinde van de verwerking, het bestaan van het recht op toegang en verbetering door de personen. Desgevallend wordt dit aangevuld met de ontvangers of de categorieën ontvangers van de gegevens.

Voorbeeld:

Camera met opnames ingezet door
BVBA 'Beeldverwerking'.

Deze opnames worden gebruikt voor doel

Recht op Inzage en verbetering van de gegevens volgens de Wet van 8/12/1992.

Camerabewaking
... Naam ...

Bewaking en toezicht
Tel./GSM nr.:

Een afwijking op de informatieplicht kan slechts worden toegestaan bij de verwerking van persoonsgegevens voor journalistieke, artistieke of literaire doeleinden, alsook voor de verwerking door inlichtingendiensten en politiediensten.

Het legaliteitsbeginsel, het proportionaliteitsbeginsel en het finaliteitsbeginsel

Het legaliteitsbeginsel houdt in dat enkel de verwerkingen met het oog op wettige en duidelijke omschreven doeleinden toegelaten zijn. Er moet altijd een wettelijke reden toegestaan zijn om persoonsgegevens te verwerken.

⁵ De verantwoordelijke voor de verwerking is de natuurlijke of de rechtspersoon, de feitelijke vereniging of het openbaar bestuur die alleen of samen met anderen het doel en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens bepaalt.

De wettigheid van een verwerking dient te worden beoordeeld met toepassing van het proportionaliteitsbeginsel. Proportionaliteit is te vinden in een evenwicht tussen de doelstelling en het gebruikte middel, zijnde een camera. Er mogen niet meer gegevens verwerkt worden dan nodig voor de wettelijke doelstelling waarvoor er gegevens worden verwerkt.

Het proportionaliteitsbeginsel vereist, naast een belangenafweging tussen het algemene belang dat door de doelstelling wordt nagestreefd en de vertrouwelijkheid van de gegevens, ook een afweging van de veiligheidswaarborgen in de samenleving. Zo zal ook de vereiste van de toestemming van de betrokkene explicieter worden in niet voor het publiek toegankelijke plaatsen dan in wel voor het publiek toegankelijke plaatsen

In principe mogen ook geen gevoelige gegevens en gerechtelijke gegevens verwerkt worden tenzij dit berust op een wettelijke basis.

Gegevens betreffende de gezondheid mogen slechts verwerkt worden onder het toezicht en de verantwoordelijkheid van een beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg. Het feit dat beelden algemene zichtbare kenmerken van personen bevatten, zoals het dragen van een bril of een gipsverband rond de arm, waaruit weliswaar informatie over de gezondheidstoestand van de betrokkene kan worden afgeleid, maakt deze beelden niet tot medische persoonsgegevens. Tenminste niet voor zover deze kenmerken niet worden aangewend om er systematische informatie over de gezondheidstoestand van de geïdentificeerde persoon uit af te leiden.

Opnames moeten gebeuren voor een welomschreven doeleinde en mogen niet voor een ander doel gebruikt worden. Volgens het finaliteitbeginsel moeten dus geen overmatige maar enkel ter zake dienende met zo weinig mogelijk onnodige beelden opgenomen worden. De opgenomen beelden moeten gewist worden indien het nuttige gebruik redelijkerwijze vervalft in functie van de omschreven doeleinden. De verwerking van de beelden moet een subsidiair middel blijven dat gepast en noodzakelijk is om het nagestreefte doel te bereiken.

In ieder geval moet het steeds zo zijn dat de verwerking van beelden een gepast en noodzakelijk middel moet vormen om het nagestreefte doel te bereiken. Het moet eigenlijk ook steeds een subsidiair en onontbeerlijk middel blijven om dit doel te bereiken.

Uit diverse adviezen en verslagen van de Commissie blijkt ook dat het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer geen absoluut recht is en dat er steeds een belangenafweging moet nagegaan worden. De voordelen geboden door een ander recht kunnen opwegen tegen de nadelen en de risico's verbonden aan het recht op privacy. Er zijn dus uitzonderingen mogelijk, namelijk wanneer het gaat om hogere algemene belangen waarvan de noodzaak in een democratische samenleving erkend is.

De bewaarduur van de beelden.

De risico's op schending van de persoonlijke levenssfeer zijn des te aanzienlijker als de bewaarduur langer is. De gegevens mogen niet langer bewaard worden dan voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt noodzakelijk is.

Als de persoonsgegevens die verwerkt worden niet meer nodig zijn, dan moeten ze vernietigd worden. Ondertussen worden ze op een veilige manier bewaard zodat derden geen toegang zouden hebben.

CAO nr. 68 van 16 juni 1998 - Camera's op de arbeidsplaats

Een werkgever die camera's installeert op de arbeidsplaatsen wordt geacht bijkomende regels na te leven. Deze specifieke regels liggen vast bij CAO68.

Camerabewaking door de werkgever kan slechts voor de volgende doelstellingen:

- de veiligheid en de gezondheid
- de controle van het productieproces, d.w.z. voor de goede werking van machines en/of de evaluatie en de verbetering van de werkorganisatie van werknemers (werknemers enkel tijdelijke camera's: niet voortdurend in beeld of enkel bepaalde perioden)
- de controle van de arbeid van de werknemer, enkel tijdelijke camera's: werknemer niet voortdurend in beeld of enkel bepaalde perioden. Indien dit gebeurt met het oog op de bepaling van het loon: camera's vastgelegd in het arbeidsreglement
- de bescherming van de goederen van de onderneming

Camerabewaking door een werkgever kan slechts mits voorafgaandelijk een informatieprocedure en voorafgaandelijk een consultatieprocedure te volgen.

De voorafgaandelijke informatieprocedure houdt in dat de ondernemingsraad of desgevallend het Comité voor preventie en bescherming op het werk of desgevallend de vakbondsafvaardiging of desgevallend de werknemers zelf moeten geïnformeerd worden.

Alle werknemers moeten informatie verkrijgen m.b.t. alle aspecten van de camerabewaking. Dit betekent informatieverstrekking over de nagestreefde doelstellingen, de bewaring van beelden, het aantal camera's en de plaatsing, de actieve periodes, enz.

Camera's gebruikt als middel voor opleiding zijn wel toegestaan omdat het geen bewaking betreft.

De consultatieprocedure houdt in dat als de informatieprocedure uitwijst dat de camerabewaking gevolgen heeft voor de persoonlijke levenssfeer van één of meerdere werknemers, dan moet onderzocht worden hoe dit tot een minimum kan beperkt worden. Het systeem moet op regelmatige basis worden geëvalueerd.

Camera's met audio - Wet van 30 juni 1994 tot wijziging van het Strafwetboek

Camera's met geluidsopname vallen altijd onder de toepassing van de strafwet op het afluisteren. Het is namelijk verboden om:

- ❖ als niet deelnemer
- ❖ aan een privé-communicatie of privé-telecommunicatie
- ❖ deze communicatie af te luisteren of te doen afluisteren en op te nemen of te doen opnemen
- ❖ met behulp van een toestel
- ❖ tijdens de overbrenging ervan,
- ❖ zonder de toestemming van alle deelnemers

Dit principe is eveneens van toepassing bij zogenaamd 'inluisteren'. Dit is een terminologie die gebruikt wordt door meldkamers m.b.t. beveiligings- en bewakingsopdrachten.

Indien visuele boodschappen zoals een beeld, deel uitmakend van een boodschap, verstuurd worden via fax, telefoonlijn, straalverbinding, computernetwerk, enz. , maken die beelden deel uit van de boodschap, de communicatie, en vallen dus onder dezelfde toepassing.

Inzagerecht volgens de Wet van 8 december 1992:

Art. 12. § 1. Eenieder is gerechtigd alle onjuiste persoonsgegevens die op hem betrekking hebben kosteloos te doen verbeteren.

(Eenieder is bovendien gerechtigd om wegens zwaarwegende en gerechtvaardigde redenen die verband houden met zijn bijzondere situatie, zich ertegen te verzetten dat hem betreffende gegevens het voorwerp van een verwerking vormen, behalve wanneer de rechtmatigheid van de verwerking gesteund is op de in artikel 5, b) en c), bedoelde redenen.

Indien de persoonsgegevens verkregen worden met het oog op direct marketing mag de betrokkene zich kosteloos en zonder enige motivering tegen de voorgenomen verwerking van hem betreffende persoonsgegevens verzetten.

In geval van gerechtvaardigd verzet mag de door de verantwoordelijke voor de verwerking verrichte verwerking niet langer op deze persoonsgegevens betrekking hebben.) <W 1998-12-11/54, art. 16, 004; Inwerkingtreding : 01-09-2001>

Eenieder is tevens gerechtigd kosteloos de verwijdering van of het verbod op de aanwending van alle hem betreffende persoonsgegevens te bekomen die gelet op het doel van de verwerking, onvolledig of niet ter zake dienend zijn, of waarvan de registratie, de mededeling of de bewaring verboden zijn, of die na verloop van de toegestane duur zijn bewaard.

§ 2. Om (de in §1 bedoelde rechten) uit te oefenen dient de belanghebbende een gedagtekend en

ondertekend verzoek in bij de (verantwoordelijke voor de verwerking) of bij iedere andere persoon die de Koning aanwijst. <W 1998-12-11/54, art. 16, 004; Inwerkingtreding : 01-09-2001>

§ 3. (Binnen een maand te rekenen van het tijdstip van indiening van het verzoek op grond van § 2, deelt de verantwoordelijke voor de verwerking de verbeteringen of verwijderingen van gegevens, gedaan op grond van § 1, mee aan de betrokkene zelf, alsmede aan de personen aan wie de onjuiste, onvolledige of niet ter zake dienende gegevens zijn meegedeeld, voor zover hij nog kennis heeft van de bestemmingen van de mededeling en de kennisgeving aan deze bestemmingen niet onmogelijk blijkt of onevenredig veel moeite kost.

Indien de betrokkene zich tegen de verwerking of de voorgenomen verwerking van hem betreffende persoonsgegevens verzet in toepassing van § 1, tweede en derde lid, deelt de verantwoordelijke voor de verwerking aan de betrokkene binnen dezelfde termijn mee welk gevolg hij aan het verzoek heeft gegeven.) <W 1998-12-11/54, art. 16, 004; Inwerkingtreding : 01-09-2001>

§ 4. (opgeheven) <W 1998-12-11/54, art. 16, 004; Inwerkingtreding : 01-09-2001>